

Samferdselsdepartementet	Vår dato	Vår referanse
	20.04.2012	
	Deres dato	Deres referanse
	Vår saksbehandler	tw

Høring - kostnadsdelingsmodeller for datalagringsdirektivet

IKT-Norge leverer med dette innspill til kostnadsmodell for datalagringsdirektivet på vegne av norsk IKT- og ekomnæring. Dette er også å regne som innspill fra TDC og Ventelo. IKT-Norge er opptatt av å løfte frem at lovendringene i Norge for å implementere datalagringsdirektivet har betydelige konsekvenser.

De foreslåtte lovendringene medfører store, men fremdeles ukjente kostander, og vil føre til konkurranseulempet for aktører som omfattes av lagringsplikten. Det er derfor helt sentralt at kostnadsdekningen er alt omfattende i den forstand at samtlige kostnader som oppstår tas med i totalkostnaden. Samtidig må myndighetene opptre ansvarlig og dekke kostnadene som de lagringspliktige påføres som følge av myndighetenes pålegg. I denne sammenhengen ønsker IKT-Norge å peke på en misforståelse i kostnadsutvalgets mandat, der utvalget bes passe på at kostnadsfordelingen "utformes på en slik måte at tilbyderne og myndighetene i størst mulig grad tar hensyn til kostnadene som de påfører hverandre gjennom uthenting av data". Her er det nødvendig med en presisering. Aktørene påfører ikke myndighetene kostnader, det er utelukkende myndighetene som påfører aktørene kostnader.

Som det fremkommer av kostnadsutvalgets rapport og de øvrige pågående prosessene med implementering av datalagringsdirektivet er det betydelige investeringer og utvikling som skal gjøres av de lagringspliktige i bla. teknologi, ansettelse, rutiner og organisasjon.

I høringsbrevet fremgår det at "Regjeringen har lagt til grunn at før det tas stilling til kostnadsfordelingsmodell, er det nødvendig med en oversikt over kostnadene som implementeringen av datalagringsdirektivet medfører." IKT-Norge ønsker å understreke at kostnadene fremdeles ikke er kjent, og nok ikke vil bli det før prosessen har kommet betydelig lenger enn den er i dag. Det er en betydelig mulighet for at kostnadene ikke er kjent når departementet skal sende en valgt modell på høring i juli.

IKT-Norge ønsker å fremheve følgende konklusjoner i kostnadsutvalgets rapport:

- "lagring av data etter ekomloven § 2-7a, vil alle kostnader kunne sies å være merkostnader som bør dekkes av staten".

- “Kostnaden som pålegges tilbyderne må begrenses slik at det ikke skapes uheldige virkninger i markedet.”
- “Gitt den antatt høye kostnaden forbundet med innføringen av direktivet, vil kostnadsandelen som staten skal dekke være betydelig.”

Vi mener disse punktene leder til en åpenbar konklusjon om at det er myndighetene som både er ansvarlig for kostnadene og også er den som må dekke kostandene.

Alternativene modell E og F i rapporten er basert på denne forståelse av at kostnadene som følger av innføringen av datalagringsdirektivet i Norge er kostnader myndighetene må ta ansvar for. Dette er et syn IKT-Norge stiller seg bak av 2 hovedårsaker:

- Dette er ekstraordinære kostnader som kun eksisterer pga. særkrav de norske myndighetene stiller til norske ekomtilbydere for å nå mål om tilgang på data som kun er i myndighetenes interesse, ikke tilbydernes. Tilbyderne kan ikke på noe måte bruke eller ha nytte av hverken løsningene som implementeres eller dataene som lagres.
- Konsekvensen av at myndighetene ikke dekker kostnadene vil være en betydelig konkurransevridding med bla. avvikling av aktører og etableringshindring som .

Kostnadsbildet og vurderingen av hvem som skal dekke kostnadene i Norge avviker betydelig fra andre land i Europa som følge av de omfattende kravene utover selve direktivet Stortinget har vedtatt i Norge. En direkte sammenligning med land som ikke dekker kostnadene vil derfor ikke være hensiktsmessig.

Kostnadene genereres og endres etter myndighetenes beslutninger om både innføring, og evt. endringer i lov- og regelverk, dermed er myndighetene også de som kan fatte beslutninger som påvirker kostnadsnivået. Stortinget har satt fokus på maksimal sikkerhet, noe som gjenspeiles i forslagene til både forskrift og konsesjon.

IKT-Norge mener derfor modell F, hvor myndighetene bærer alle kostnader, er den opplagte modellen for dekning av kostnadene etter innføringen av datalagringsdirektivet. F er den modellen som gir myndighetene de tydeligste insentivene til å holde kostnadene nede, og vil ha minste negativ effekt på konkurransen og utviklingen i markedet. Det bør være mulig å sikre kostnadseffektive løsninger under modell F ved revisjon av løsningene eller bruk av avtaler mellom myndighetene og lagringspliktige etter samme modell som benyttes i UK. Post- og teletilsynets forslag til forskrift inneholder konkurransevridende og kostnadsdrivende elementer. Datatilsynets forslag til konsesjon bidrar sterkt til høye kostander. At det heller ikke er gjennomført tilstrekkelige kost- nytteanalyser styrker et valg av modell F. Det er altså myndighetenes egne valg og beslutninger som er avgjørende for kostnadsnivået, et nivå som i liten eller ingen grad påvirkes av å legge deler av kostnaden på de lagringspliktige. Et valg av modell F vil også være i tråd med vurderingene som er gjort av EUs ekspertgruppe som anbefaler at myndighetene dekker alle kostnader som referert i kostnadsutvalgets rapport.

Dersom regjeringen likevel skulle velge modell E hvor aktørene pålegges å dekke deler av myndighetenes kostnader er det avgjørende at aktørene pålegges å begrenset andel av kostnadene. De lagringspliktige aktørene vil alltid søke å redusere egne kostnader, og

dermed vil en evt. andel som skal dekkes av lagringspliktige må være minimal, og det er grunn til å regne med at en evt. insentiv virkning vil kunne oppnås ved at aktørene pålegges å dekke 0.5 til 1.0% av kostnadene.

Avhengig av hvordan lagringsløsninger implementeres vil det være betydelige kostnader som må dekkes til bla. innkjøp, investering, utvikling etc. før lagringen starter. Det er avgjørende at myndighetene stiller midler til disposisjon umiddelbart slik at lagringspliktige aktører kan få kostnadene kompensert samtidig som de påløper. I tillegg er det av stor betydning av de politiet og Finanstilsynet styrkes med nødvendig kompetanse og organisering, bla. gjennom å opprette et kontaktpunkt i politiet for alle henvendelser og overlevering av data.

Videre er det avgjørende at ordningen som velges for dekning av kostandene sikrer tilstrekkelig handlingsrom for aktørene til å velge egen eller delt lagringsløsning, minimalt negativ effekt på konkurransen og sikrer at aktørenes daglige drift ikke rammes økonomisk av myndighetenes pålegg om lagring.

IKT-Norge mener altså at regjeringen må velge modell F for å håndtere kostnadene som oppstår som følge av lovendringene, forskrift og konsesjon for å sikre at myndighetene som skaper kostnadene også tar regningen og at det samtidig legges til rette for minst mulig negative virkninger på de lagringspliktige aktørene og konkurransen i markedet.

Torgeir Waterhouse
Direktør internett og nye medier